

Η ΝΕΑ ΖΩΗ

ZΩΗ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΦΙΔΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ.

ΕΤΟΣ Α'

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1905

ΑΡΙΘ. 12.

Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΒΑΒΥΛΩΝΙΟΥ

ΑΔΩΝΙΑΣ

Ἐξ ἀνακαλυφθείσης διφυνοειδοῦς
γραφῆς.

Ἐ αναγνώσεων μεταφέρω τοῖς κυρίοις
ἀναγνώσταις τῆς «Νέας Ζωῆς» τὴν
κατωτέρω ἐνδιαφέρουσαν περιγραφὴν
ἀνακαλυφθείσης πλακός ἐμπεριεχού-
σης ἀρχαίαν τινὰ σφρυνειδῆ γραφὴν
ἀντικείμενον ἔχουσαν τὸν μῦθον τοῦ
Ἀδώνιδος παρὰ τοῖς Βαβυλωνίοις.

Περὶ τούτου δέ δόκτωρ Ἰωσήφ Ὀφόρδ, μέλος τοῦ ἐν
Λονδίνῳ Ἀγιογραφικοῦ ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου δια-
πραγματεύμενος λέγει, ὅτι δὲ διάσημος καθηγητής
Meissner εἶχε δημοσίευσει μεγίστης σπουδαιότητος
συμπλήρωμα τοῦ Βαβυλωνίου μύθου Γίλγεμς, τοῦ διὰ
σφρυνοειδῶν γραμμάτων γεγραμμένου. Μετὰ χαρᾶς δ'
ἀναγγέλλει, ὅτι δὲ ἐκ τῶν Ἀγγλων ἐπιστημόνων Pinches
καλούμενος ἐδήμοσίευσε πολύτιμον ἀρχαιολογικὸν εὐ-
ρημα ἀποτελούμενον ἐξ ἀσμάτων τινῶν τῷ θεῷ Ἀδώνιδι,
ὅτις ἐλατρεύετο ἐν Μεσοποταμίᾳ ὑπὸ τῷ δύνομα «Θα-
μούν». Καί τοι δὲ γνωστὸν τυγχάνει, ὅτι δὲ φημεῖς ἐπιστή-
μων Pinches δὲ τὴν περὶ σὺ δέ λόγος γραφὴν ἀναγνοῦς,
εἶναι ἐκ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων ἐπιστημόνων, ὡν ἡ
γνώμη μέγα κέκτηται κύρος ἐν τοιούτοις ζητήμασιν, ἐν
τούτοις δὲ αὐτὸς ἐδήλωσεν, ὅτι δὲ ὑπὸ αὐτοῦ γενομένη ἐρ-

μηνεῖα τοῦ ἀρχαίου τούτου λειψάνου δὲν εἶναι ἡ τελεία,
καθ' ὅτι τὰ περὶ ὃν δέλγος ἀσματα τυγχάνουσι γεγραμ-
μένα οὐχὶ ἐν Βαβυλωνιακῇ ἢ Ἀσσυριακῇ Σημειτικῇ δια-
λέκτῳ ἀλλ' ἐν Σουμεριακῇ ἢ Ἀκκαδικῇ, ἵνα ἐλάχιστον
μόλις μέρος εἶναι μέχρι σήμερον γνωστόν, ἐξ οὐ ἀδύ-
νατον ἀπέδη νὰ δοθῇ ἀκριβῆς τις ἐρμηνεία εἰς γραφὴν
κατὰ τὸ μᾶλλον ἀγνωστὸν. Ἐκ δὲ τοῦ γραφικοῦ χα-
ρακτήρος τοῦ προκειμένου εύρήματος ἐξάγεται, ὅτι ἔχει
ἡλικίαν δισκιλίων ἐτῶν πρὸ Χριστοῦ ἀναμφίβολον δὲ
τυγχάνει, ὅτι τὰ ἀσματα ταῦτα ἔχουσιν ἀντιγραφῇ ἀπὸ
ἄλλων ἐκ πλίνθου πλακῶν ἐπὶ ἀρχαιοτέρων τῆς εἰρη-
μένης πλακός, ἵτις ἔχει ὑποστῇ σπουδαῖς φθορᾶς
ἀφανισθεῖσῶν ἐξ αὐτῆς πολλῶν γραμμῶν δλοκλήρων,
πρᾶγμα, διπερ πρὸς τῇ δυσχερείᾳ τοῦ ἀγνώστου τῆς
διαλέκτου ἐπὶ μᾶλλον ἐπιτείνει τὴν περὶ τὴν ἐρμηνείαν
τῆς γραφῆς δυσχέρειαν. Τὸ δὲ ἐν λόγῳ εύρημα μετα-
κομισθὲν διατηρεῖται νῦν ἐν τῇ ἐν Μαγχιστρά σχολῇ
«Owens».

Ἀποτελεῖται δὲ ἡ εἰρημένη πλάξις ἐκ 216 στίχων,
ῶν μόνον τὸ γῆμισυ εἶναι καθαρὸν καὶ εὐαγάρωντον.
Περιέχει δὲ ὡς προείρηται ὅμοιος τῷ θεῷ Θαμούνῃ καὶ
τῇ συζυγῷ αὐτοῦ Ἀστάρτῃ (τῇ Ἀσσυρίᾳ Ἀφροδίτῃ).
Μολονότι δὲ δὲ θεὸς πολλάκις δὲν ὄνομάζεται διὰ τοῦ
εἰρημένου δύναματος, ἐν τούτοις δημως ἡ ἐν
ταῦτα Σουμεριακή λέξις «Μουτνά» (σύζυγος τῆς
Ἀστάρτης) εἶται αὐτὸν ἀναφέρεται.

Ἀρχόνται δὲ τὰ ἀσματα ταῦτα ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν
Θαμούν ἐπικλήσεως τῆς Ἀστάρτης, ἡν κατὰ πᾶσαν
πιθανότητα ἐν τῷ ναῷ αὐτῆς ἐπανειλημμένως ἐφαλλον
οἱ λεπεῖς αὐτῆς κατὰ τὰς ημέρας τῆς ἐτησίας ἕορτῆς
τοῦ Θαμούν ἡν τὴν θρηνοῦντες. Περιέχει δὲ ἡ ἐπί-
κλησις αὐτῇ φράσιν ἔχουσαν τὴν ἰδιότητα τοῦ νὰ συγ-
κινῃ τὸν θεόν καὶ νὰ ἐπηρεάζῃ αὐτὸν ὥστε νὰ εἰσα-
κούῃ εἶναι δὲ αὐτῇ «ἐπιστρέψον, ὡ Σύζυγε». Αἱ δὲ

ἐπαναλαμβανόμεναι αὗται φωναί, ὡς πληροφοροῦσιν ἥμεν τὰ περὶ ὧν δὲ λόγος ἀσματα ηὔρυνον τὸ ἀνερχόμεναι καὶ καθίστων τὸν θεόν εὐήκοον. Πολλάκις δὲ ἐν προαιμίοις τῶν ἀσμάτων τούτων καλεῖται ὁ Θαμοὺς «Κύριος ἢ Δεσπότης». Πρὸς δὲ τὴν τοῦτο σημαίνουσαν Σουμεριακὴν λέξιν «Ἄμ» ἀντιστοιχεῖ ἡ Σημιτικὴ «Ἄδων», ἔξ οὗ τὸ Ἑλληνικὸν τοῦ θεοῦ ὄνομα «Ἄδωνις», καθὼς πρὸς τὸ Σουμεριακὸν ὄνομα «Ιννάνα» ἀντιστοιχεῖ τὸ Βαβυλωνιακὸν «Ἀστάρτη» ἵστον τῷ Ἑλληνικῷ «Ἀφροδίτῃ».

Μετὰ τὸ προσώμιον τοῦτο ἀναφέρεται: ἐν τοῖς ἀσμάσιν, διτὶ ἑγείρεται μεσότοιχον μεταξὺ τοῦ Θαμούς καὶ τῆς Ἀστάρτης, ἐπερ καλύπτει τὸν θεόν τοῦ νὰ σπεύδῃ εἰς τὰς κραυγὰς καὶ ἐπικλήσεις τῆς συζύγου αὐτοῦ. Πιθανὸν δὲ τὸ μεσότοιχον τοῦτο νὰ είναι τὸ στόμιον τοῦ Ἄδου καὶ τῆς κατωτάτης γῆς, ἐνθα δὲ τὸ Ἑρι-
χεγάλλα (=ἡ Ηερεσφόνη), ὡς ἔξαγεται ἐκ τῶν προ-
κειμένων ἀσμάτων, παρίσταται ὡς ἀπόλυτον ἔξουσίαν
ἔχουσα.

Ἐγταῦθα διακόπιεται ἡ περὶ Θαμούς καὶ Ἀστάρ-
της ἀφίγγησις, διτὶ δὲ γραφῇ εἰναι ἐρθαρμένη· διτὶ δὲ
ἔξ οὗ είναι δυνατὸν νὰ ἀναγνωσθῇ εἰναι καρμόσυνον
ἐγκώμιον ἐπὶ τῇ ἐπιστροφῇ τοῦ Θαμούς. Ἐν δὲ τῷ
ἐπιλέγον ἔκδηλουνται αἰσθύματα τινὰ λύπης καὶ ἀθυ-
μίας επὶ τῇ εκ δευτέρῳ ἐπικεμένῃ καθόδῳ τοῦ θεοῦ
εἰς τὸν Ἅσην ὅπεραν ἐπίστη ὁ χρόνος.

Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τῆς γραφῆς καλεῖται ὁ Θαμοὺς «υἱὸς τοῦ αὐλοῦ», ἐπιφυμία, ἦν ὁρεῖται νὰ τηρῇ ἐν τῇ μνήμῃ πᾶς ὁ ἀσχολούμενος περὶ τὴν σπουδὴν τῶν μύ-
θων τούτων. Διότι ἐν τοῖς σφρηγοειδέσι διηγήμασιν,
ἀτινα ἡρμήνευσαν ἀπό τινων ἐπὶ δύο ἐπιστιγμονες Sayce καὶ Oppert, καὶ ἀτινα φέρουσι τὸν τίτλον «Ἡ
κάνθοδος τῆς Ἀστάρτης» εὑρίσκομεν, διτὶ οὐδετο τῷ
Θαμούς ἐν ἦχῳ αὐλοῦ τὰ ἔξις: «Παιάνισόν μοι ἐν
αὐλῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Θαμούς, καὶ ἀρες τοὺς πεπε-
ραμένους ἐν ὑρηνῷδίαις παιάνισαι μοι διμοίως».

Ακολούθως επιφέρεται τὸ ἀσμα, ἐν φεριγγάφεται
ἡ κατοικία τοῦ Θαμούς ἐντὸς τοῦ χάους τῆς κατωτά-
της γῆς τῆς καλουμένης «Ἴβζου» ἐνθα βλύζουσι τὰ
πολύρρητα ὕδατα τοῦ Ἅδου. Ἐξ ἐκείνων τῶν τόπων
προῆλθεν ὁ θεός «Οὐνης», ὡς ἀφγγούνται μερικαὶ τινες
διηγήσεις, ἵνα μορφώσῃ τοὺς κατοίκους τῆς Μεσοπο-
ταμίας. Φωνεῖται δέ, διτὶ ὑπῆρχεν ἐκεῖ ἀκινή, ἐν δὲ
Θαμούς ἔδοσκε τὰ πρόσθατα αὐτοῦ, καθὼς δῆλος βό-
σκει τὰ ἔχυτον ποίμνια ὅπισθεν τοῦ Θακεανοῦ ἐπὶ τῆς
ζοφερᾶς τοῦ θανάτου γῆς.

Ακολούθως τὰ ἀσματα παριστῶσι τὸν Θαμούς, ὡς
θεόν τοῦ θεισμοῦ καὶ τῆς βλαστήσεως. Ὁθεν ἐν
αὐτοῖς ἀναφέρεται, ἐτι, διτὶ τοῖς ἐπακούσας τὴν φω-
νήν τῆς Ἀστάρτης ἐπανῆθεν, ἤρξαντο ἀναυθάλλοντα
τὰ σπαρτὰ καὶ τὰ φυτὰ μέχρι τοῦ προσεχοῦς φθινο-
πώρου. Γνωστὸν δὲ τυγχάνει διτὶ ἡ περίθαλψις τῶν βο-
τάνων ἦτο καρακτηριστικὴ τῆς τοῦ Θαμούς λατρείας·
δὲν εἴναι δὲ δοχετος πρὸς τοῦτο ἡ τοῦ προφήτου
Ἡσαίου ἔξις ρήσις: «Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται αἱ
πόλεις σου ἐγκαταλειμέναι, ὃν τρόπον ἐγκατέλι-
πον οἱ Ἀμοραῖοι καὶ οἱ Εὐαῖοι ἀπὸ προσώπου τῶν

υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ ἔσονται ἔρημοι, διότι ἐγκατέλιπες
τὸν Θεόν τὸν σωτῆρά σου, καὶ κυρίου τοῦ βοηθοῦ σου
οὐκ ἐμνήσθης· διὰ τοῦτο φυτεύεις φύτευμα ἀπιστον
καὶ σπέρμα ἀπιστον (He. 17: 9).

Προσέθηκε δὲ δὲ ἐπιστήμων Pinches τῷ περὶ οὐ δὲ
λόγος εἰδήματι Βαβυλωνιακά τινα ἀσματα ἐν εἰς δὲ
Θαμοὺς καλεῖται θεός τῶν ποταμῶν καὶ τῶν πετρών
τῶν ὑδάτων, ἀτινα ἀναβρύσουσιν ἐκ τῶν πηγῶν αὐτοῦ
καὶ ἔξ ὧν ἀρδεύονται καὶ εὐχροῦσιν οἱ ἄγροι. Ἐν Βα-
βυλῶνι δὲ ἐλατρεύετο συχνὰ διὰ τῆς χύσας τῶν ὑδά-
των, ὡς θεός αὐτῶν πιτευόμενος, δ.δ. καὶ που ἀναφέ-
ρεται τὸ ἔξις: «Χύσατε τῷ Θαμοὺς ὑδαταὶ ἀγνά».

Φχνερὸν δὲ τυγχάνει, διτὶ δὲ τοῦ Θαμούς λατρεία ἐν
τῇ Βίβλῳ τοῦ Λιθάνου τῇ καλουμένῃ σύμερον Jouhaïl,
ἥτις αὐτῇ δὲ λατρεία τοῦ ἐκεὶ ρέοντος Ἀδώνιδος πο-
ταμοῦ τοῦ γνωστοῦ σύμερον ὑπὸ τὸ ὄνομα «Νάρη
Ἴηραλίου», καθ' ἥν ἐποχήν τὰ ὕδατα αὐτὰ περιεβίλ-
λοντο τὸ ἐρυθρώπον χρῶμα, θολούμενα ἐκ τῶν ἐν
αὐτοῖς ἐμπιπτόντων χωμάτων ἐκ τῶν κορυφῶν τοῦ
Λιθάνου. Ἐπίστευον δὲ τότε, διτὶ τοῦτο συνέδριψεν
ἔνεκα τῆς μίξεως τῶν ὑδάτων αὐτῶν μετὰ τοῦ αἵμα-
τος τοῦ θεοῦ μετὰ τὴν κατακτήσαν τῶν σκρηῶν
αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ αἵμοδόρου θηρίου.

Δέξιον δὲ προσοχῆς τυγχάνει, διτὶ δὲ τοῦ Θαμούς λα-
τρεία ὑφίσταται μέχρι τῆς σύμερον παρὰ τὴν αἱρέσει
τῶν καλουμένων Ιεζίδων, ὡς ὑφίσταται καὶ ἡ λατρεία
τοῦ Ἡλίου, ὃν καὶ «Γέροντα Ἡλίου καλούσι». Τυγ-
χάνει δὲ πάρ' αὐτοῖς δὲ τοῦ Θαμούς λατρεία μυστικὴ
καὶ τιτλοφορεῖται «Λατρεία τοῦ πτηγοῦ Ταῶ», ὃν καὶ
Βασιλέα Ταῶ ἀποκαλούσι. «Ο αὐτοὶ θεός ἐλατρεύετο
καὶ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Νασχταίων. Ἐν δὲ τῇ Πχλαιδ
Διαθήρη δ προφήτης Ιεζεκιήλ σαφῶς ἀναφέρει αὐτὸν
λέγων: «Καὶ εἰσήγαγέ με ἐπὶ τὰ πρότυρα τῆς πύλης
εἰκονὸς Κύρου τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν· καὶ ἴσού
ἐκεῖ γυναικες καθήμεναι υπηρηνούσαι τὸν Θαμούς».
(Ιεζ. 8: 14).

Καλοῦσι δὲ οἱ Ιεζίδαι τὸν ταῦ Πατέρα Ταῶ προσ-
φέροντες δὲ αὐτῷ τὴν λατρείαν αὐτῶν καθημούσι τὰ
ἐνδύματα αὐτῶν δι' ἀνθεῖν ἐρυθράς ἀνεμώνης, ἥτις
ἥν καθιερωμένη τῷ θεῷ Θαμούς, ἀκριδώς ὡς ανα-
ρεται καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ μυθολογίᾳ, διτὶ δὲ ἐρυθράς
ἀνεμώνη ἐφύη ἐκ τῶν αἱμάτων τοῦ θεοῦ Ἀδώνιδος.
Μεταδούσεις δὲ δ μῆδος οὐτος καὶ εἰς τινας τῶν Ἀρά-
δων τῆς Συρίας καὶ Μεσοποταμίας παρήγαγε παρ'
αὐτοῖς τὸν μῆδον διτὶ τὸ ἀνθροῖς τῆς ἀνεμώνης ἀνέθαλεν
ἐκ τῶν πληγῶν τοῦ Ἀδώνιδος. Ὁ δὲ ἀπὸ τὸν Ι. ἀπὸ
Χριστοῦ αἰώνα ἀκμάσας Ἀραψ ἰστορικὸς «Ἀλλιρούνη»
ἀναφέρει, διτὶ δὲ λατρεία τοῦ Θαμούς εὑρηται καὶ παρά
τινι ἐν Μεσοποταμίᾳ αἱρέσει τῶν καλουμένων «Ἀσσά-
βια», οὐδὲ δ σοφὸς Γάλλος «Διττρέ» κακῶς συγχέει
πρὸς τοὺς Σαβαΐους Ἀρχαῖς ἥτοι τοὺς κατοίκους τῆς
πόλεως «Σαβά», μεγάλης εὐσης τῆς διαφορᾶς ἐν τε
τῇ γραφῇ καὶ ἐν τε τῇ πραφορῇ μεταξὺ τῶν δύο
δομομάτων.

Τὸ ὄνομα τοῦ Ἀδώνιδος (συγγενὲς τῷ Ἐβραϊκῷ
Ἀδωναῖ) εἴναι Φοινικικὸν (Ἀδων—Κύριος). Φοινικικά
ἐπίσης δὲ καθόλου Σημιτικά είναι καὶ τὰ ἐπώνυμα

τοῦ Ἀδώνιδος «Γκίγκρας» ἐν Φαινίκη καὶ «Ἀβωβάζη» ἐν Πέργη τῆς Παμφίλιας, σημαίνοντα τὸν δι' αὐλῶν τιμώμενον θεόν.

Ἐκ δὲ τοῦ Φαινικικοῦ ἢ Ἀσσυριακοῦ ὀνόματος «Θαμοὺς» φαίνεται διὰ ἔλαθε τὸ ὄνομα διὸ Ιούλιος μήν «Θαμοὺς ἢ Θαμμοὺς» καλούμενος, διότι κατ' αὐτὸν ἐτελεῖτο ἡ τοῦ θεοῦ ἑορτή, ὡς συμβολίζοντος τὴν θεότητα τοῦ θεοῦ σιμοῦ, ἐνῷ ἐν Ἐλλάδι τὰ Ἀδώνια ἐτελοῦντο κατὰ τὸ ἔαρ κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον λαμβάνομένης ὑπὸ ὅφει τῆς διὰ τοῦ θεοῦ προσωποποιήσεως τῆς ιδέας τῆς βλαστήσεως μᾶλλον ἢ τοῦ θερισμοῦ.

Ἐκ Φαινίκης μετηρέχθη ἡ λατρεία τοῦ θεοῦ εἰς Αἴγυπτον, ἐνθα συνεταύτισθη ἐν τοις τῇ λατρείᾳ τῆς Ἱσίδος καὶ Οσίριδος καὶ ταῖς τελεταῖς τοῦ Μανέρωτος. «Ηκμασε δὲ μάλιστα ἡ λατρεία τοῦ Ἀδώνιδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐνθα μετὰ μεγάλης πομπῆς ἐτελοῦντο τὰ Ἀδώνια κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Πτολεμαίων, ὡς περιγράφει διὸ Θεόκριτος ἐν τῷ ΙΕ'. αὐτοῦ Εἰδύουλίῳ τῷ ἐπιγεγραμμένῳ «Συρακούσιαι ἢ Ἀδωνιάζουσαι», ἐν τῷ ἐπιλόγῳ τοῦ διπολού ἀναγινώσκομεν τὴν ἔντης θαυμασίαν ἐπωδὸν (135 γ').:

«Ἐρπεις ὁ φίλ' Ἀδωρι καὶ ἐρθάδε κ' εἰς Ἀχέροντα ἥμιθέωρ, ὡς πατέρι, ποιώτατος· οὐτ' Ἀγαμέμνων· τοῦτ' ἔπαθε οὐτ' Ἀλέας ὁ μέγας βαρυμαίτιος ἥπως, οὐθ' Ἐκτωρ· Ἐκάβας ὁ γεραίτερος εἴκατι παΐδων, Οὐ Πατροκλῆς, οὐ Πύρρος ἀπὸ Τροίας πάλιν ἐλθώρ, οὐθ' οἱ ἔτι πρότερον Λαπίθαι καὶ Δευκαλίωνες, οὐ Πελοπηϊάδαι τε καὶ Ἀργεος ἄκρα Πελασγῶ· ἵλαθι ρῦρ φίλ' Ἀδωρι καὶ ἐς νέωτ' εὐθυμήσουσι· καὶ ρῦρ ἥπθες Ἀδωρι, καὶ ὅτι κ' ἀφίκη, φίλος εἰξεῖς· Χαῖρ' ὁ Ἀδωρ ἀγατητέ· καὶ ἐς χαρογτας ἀφίκει·

Πλήρης πάθους καὶ ποιητικῆς ἔξαρσεως είναι δι τοῦ Βίωνος «Ἐπιτάφιος Ἀδώνιδος» ἀρχόμενος οὕτω:

«Ἄλατ' ὁ τὸν Ἀδωριν· Ἀπώλετο καλὸς Ἀδωρις ὁ λετο καλὸς Ἀδωρις· ἐπαιάζουσιν Ἐρωτες· καὶ λήγων ὡς ἔξης:

«Λῆγε γάρ Κυθέρη πόλις τὸ σάμερον ἵστρον κομμῶν δεῖ σε πάλιν εἰς ἔτος ἀλλο δακρῦσαι».

Ο Ἀρχιψανδρίτης

ΗΛΙΑΣ ΔΙΠ

Η ΓΗ

Τοῦ φυσικὴν καὶ γεωλογικὴν
ἔξεταξομένην ἐποψίαν.

Γ.

(Συνέχεια).

Ο Ι σκληρότατοι καὶ ἀνθεκτικώτατοι λίθοι (πετρώματα), ἐκ τῶν διποίων ἀποτελοῦνται τὰ δρη καὶ αἱ στεφεαὶ, ἐκτιθέμενοι καθ' ἔκαστην εἰς τὴν ἀλεπάλληλον ἐπίδρασιν τοῦ θάλπους καὶ τοῦ φύκους χάνουσι τὴν ἀντοχὴν καὶ τὴν συνοχὴν αὐτῶν, θρυμματίζονται καὶ μετατρέπονται εἰς τεμάχια καὶ θραύσματα. Τὴν ἡμέραν τὰ πετρώματα ἐκτίθενται εἰς τὴν ἡλιακὴν θερμότητα, ητοις δύναται νὰ ἀναδιδάσῃ αὐτὴν εἰς + 60° καὶ διαστέλλονται ἴσχυρῶς τὴν δὲ νύκτα φύκονται, κατερχομένης τῆς θερμοκρασίας εἰς 12 βαθμούς ὑπὸ τὸ μηδενικὸν καὶ συστέλλονται. Ἐκ τῆς ἀποτόμου ταύτης διαφορᾶς τῆς θερμοκρασίας τὴν διποίαν λαμβάνει ἐν διαστήματι 24 ὥρων ἡ ἔξωτερική ἐπιφάνεια τοῦ πετρώματος προκύπτει ἀσταθής τις κατάστασις ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἔσωτερικὴν μᾶζαν αὐτοῦ, ητοις μένει ἀδρανῆς εἰς τὴν διαδοχικὴν συστολὴν καὶ διαστολὴν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ἐπιφάνεια τοῦ βράχου χάνει τὴν συνδετικὴν τῶν μορίων αὐτοῦ δύναμιν (συνοχὴν) διασπάται, σχίζεται, θραύσεται καὶ μεταβάλλεται εἰς θραύσματα καὶ μικρὰ τεμάχια τὰ δοποῖα ὑπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ τῆς βροχῆς ἀφοῦ διὰ τῆς ἀμοιβαίας ἐπ' ἀλλήλων τριβῆς ἐπαμβλυνθῶσι καὶ ἀποστρογγυλωθῶσιν εἰς κροκάλας, ὄμβριον καὶ λεπτοτάτην κόνιν καὶ θάλαττοις πετατοπισθῶσιν ἔως διπού τὴν ή βαρύτης τῆς γῆς δώσῃ εἰς αὐτὰ τὴν τελείαν καὶ μόνιμον ἀποκατάστασιν.

Ἐις τὴν καταστρεπτικὴν τῶν πετρωμάτων δύναμιν τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου ἔρχεται συνεπίκουρος καὶ ἡ ἰδιότης ἣν ἔχει τὸ ὑδωρ πηγνύμενον νὰ αὐξάνηται κατ' ὅγκον καὶ νὰ ἀποκτᾷ μεγάλην διαστατικὴν δύναμιν ητοις δύναται νὰ θραύσῃ καὶ νὰ διαρρήξῃ τὰ ισχυρότατα τειχώματα. «Οταν τὸ ὑδωρ τῆς βροχῆς ἢ καὶ οἱ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ εὑρίσκομενοι ὑδρατμοί, εἰσωργήσωσιν ἐντὸς τῶν πηγμάτων τοῦ βράχου, ἀτινα παρήχθησαν διὰ τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου, καὶ λάθωσι τὴν στερεὰν διὰ τῆς πήξεως κατάστασιν, κατερχομένης τῆς θερμοκρασίας, ἐνεργούμενης ἐπὶ τῶν πλευρωμάτων αὐτοῦ ὡς ὁ σφήνης καὶ διαρρηγνύουσιν αὐτὸν καὶ ἐπιφέρουσι τὰ αὐτὰ καὶ ἡ ἡλιακὴ θερμότητα ἀποτελέσματα. Καὶ εἰς μὲν τὰ εὔκρατα κλίματα ἡ φῦξις τοῦ ὑδατος συμβαίνει τὸ φθινόπωρον καὶ ἐρήμωνα εἰς δὲ τὰ ὑψηλὰ ὄρη κατὰ πάσαν σχεδὸν νύκτα. Ἀποτελέσματα τῆς καταστρεπτικῆς δυνάμεως τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου, τῆς βροχῆς καὶ τῶν ὑδρατμῶν είναι αἱ δέξιαι κορυφαὶ καὶ αἱ ἀκρώρεις τῶν ὄρέων.

Μετὰ τὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου τὸ ὑδωρ τῆς βροχῆς θεωρεῖται ὡς ἡ ισχυροτάτη γεωλογικὴ δύναμις πρὸς ἀλλοίωσιν διάπλασιν καὶ διαμόρφωσιν τῆς λιθοσφαίρας